

1071.

Na osnovu člana 22 stav 10 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni list CG”, broj 12/18), Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PRAVILNIK
O SANITARNO-TEHNIČKIM I HIGIJENSKIM
USLOVIMA U OBJEKTIMA POD SANITARNIM
NADZOROM I DRUGIM ZATVORENIM I OTVORENIM JAVNIM MJESTIMA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se sanitarno-tehnički i higijenski uslovi u objektima pod sanitarnim nadzorom i drugim zatvorenim i otvorenim javnim mjestima.

Član 2

Objekti pod sanitarnim nadzorom (u daljem tekstu: objekat), saglasno zakonu, su objekti:

- 1) u kojima se vrši proizvodnja i promet lijekova, medicinskih sredstava i kozmetičkih proizvoda;
- 2) za javno vodosnabdijevanje;
- 3) u kojima se vrši vaspitno-obrazovna djelatnost i organizuje kolektivni smještaj djece, odraslih i starih lica;
- 4) u kojima se vrši dijagnostika, liječenje i njega bolesnika, kao i pružanje usluga tradicionalnih i alternativnih oblika liječenja, njege i uljepšavanja lica i tijela i nemedicinskih intervencija kojima je moguće narušavanje integriteta kože, kao i unošenje boja i stranih tijela u kožu i sluznice;
- 5) za proizvodnju i promet predmeta opšte upotrebe;
- 6) javnog saobraćaja;
- 7) kulture, fizičke kulture, sporta i rekreacije.

Član 3

Zatvorena i otvorena javna mjesta, saglasno zakonu, predstavljaju prostore namijenjene zajedničkom boravku ljudi, a obuhvataju prostore u kojima se obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja i drugi organizovani skupovi.

Član 4

Objekat treba da:

- 1) je povezan sa spoljnim saobraćajnicama;
- 2) je priključen na postojeće mreže komunalne infrastrukture ili da je omogućeno na drugi način redovno snabdijevanje objekta električnom energijom, zdravstveno ispravnom vodom za piće, kao i odvod otpadnih voda;
- 3) bude zaštićen od prirodnih štetnih uticaja okoline, kao i drugih štetnih uticaja od objekata iz neposrednog okruženja;
- 4) ima namjenske kontejnere sa poklopcima za sakupljanje čvrstih otpadnih materija, napravljene od otpornog i nepropusnog materijala, pogodnog za čišćenje, pranje i dezinfekciju; i
- 5) da je priključen na postojeću kanalizacionu mrežu ili na nepropusnu septičku jamu odgovarajućeg kapaciteta.

Objekat ne treba da se nalazi na mjestima:

- 1) na kojima konfiguracija zemljišta i karakteristike terena (nivo podzemnih voda, plavnost terena, ruža vjetrova i drugo) mogu štetno da utiču na higijensko stanje u objektu;
- 2) na kojima bi zbog djelatnosti koja se u tom objektu obavlja, mogao štetno da utiče na postojeće objekte u okolini; i

3) pored neuređenih deponija, nehigijenskih otvorenih kanala, nesaniranih septičkih jama, kao ni u blizini drugih objekata koji svojim uticajem (ispuštanjem štetnih materija, otpadnih voda, gasova, pare, dima, prašine i slično) mogu štetno da utiču na higijenske uslove u objektu.

Mjesto septičke jame koja je u sastavu objekta treba da bude određeno na način kojim se sprječava štetan uticaj septičke jame na higijensko stanje u objektu, njegovog neposrednog okruženja i nesmetan pristup jami potreban za njeno redovno pražnjenje i čišćenje.

Član 5

Objekat treba da je obezbijeđen tekućom toplom i hladnom higijenski ispravnom vodom, pod pritiskom potrebnim za nesmetano i, sa sanitarno-higijenskog i zdravstvenog aspekta, bezbjedno obavljanje djelatnosti, a na svakom točućem mjestu namijenjenom za pranje ruku treba da ima potreban pribor i sredstva za pranje, sušenje i dezinfekciju ruku.

Na mjestima na kojima ne postoji sistem za javno snabdijevanje stanovništva vodom za piće ili je postojeći sistem nedovoljnog kapaciteta, objekat može da se snabdijeva vodom iz sopstvenog izvorišta (poseban izvor, sopstveni bunar i slično), na način kojim može da se obezbijedi higijenski ispravna voda.

Član 6

U objektu treba da je obezbijeđena prirodna, odnosno vještačka ventilacija.

Na otvore za vještačku ventilaciju, prema uslovima okruženja, postavljaju se zaštitne mreže, odnosno filteri radi sprječavanja prodora prašine, dima, štetnih gasova, mirisa i slično.

Prašina, dim, otpadni gasovi, vodena para, mirisi i slično odvođe se iz objekta posebnim ventilacionim kanalima, putem uređaja za sakupljanje, prečišćavanje i odvođenje ovih produkata, od mjesta nastajanja do konačne dispozicije.

Ventilacioni kanali i filteri treba da se redovno održavaju u skladu sa uputstvom proizvođača.

Član 7

U objektu treba da se obezbijede mikroklimatski uslovi, sa sanitarno-higijenskog i zdravstvenog aspekta, potrebni za bezbjedno obavljanje djelatnosti.

U prostorijama objekta u kojima borave lica, a za koje nije propisana određena temperatura, temperatura vazduha ne treba da bude niža od 18°C.

Grijanje se obezbjeđuje priključivanjem objekta na sistem daljinskog ili etažnog grijanja ili pojedinačnim aparatima za grijanje, na način kojim se ne ugrožava obavljanje djelatnosti i ne narušava higijensko stanje u objektu.

Član 8

Raspored više objekata koji su u neposrednom okruženju i čine tehnološku cjelinu određuje se na način kojim se sprječava nepovoljan međusobni uticaj objekata, kao i ukrštanje puteva za prljavo i čisto.

Funkcionalna povezanost prostorija u objektu podrazumijeva raspored prostorija koje prate tehnološki proces rada tako da ne dolazi do ukrštanja čistih i prljavih puteva.

Raspored instalacija, opreme, uređaja i proizvoda u objektu treba da bude takav da sprječava unakrsnu kontaminaciju i da je omogućen pristup svim djelovima prostorije.

Član 9

U objektu se obezbjeđuju uslovi za:

- 1) konzumaciju bezbjedne ishrane i zdravstveno ispravne vode za piće za zaposlena lica;
- 2) obavljanje fizioloških potreba;
- 3) higijensko pranje ruku;
- 4) odlaganje garderobe.

Kada postoji više poslovnih objekata, uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se obezbijede u poslovnom objektu udaljenom najviše 30 metara od poslovnog prostora zaposlenih.

U poslovnim prostorima koji se nalaze u objektu u kojem se obavlja djelatnost koja ne predstavlja značajan rizik za prenošenje uzročnika zaraznih bolesti, može da se obezbijedi korišćenje zajedničkih sanitarnih čvorova za zaposlene iz više poslovnih prostora.

Član 10

Objekat treba da ima sanitarne čvorove sa predprostorom i odvojenim kabinama za žene i muškarce.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u objektu u kojem je u jednoj smjeni zaposleno do pet lica, sanitarni čvor za zaposlene može da ima zajedničku kabinu za muškarce i žene.

Predprostor sanitarnog čvora treba da ima:

- 1) umivaonik sa tekućom toplom i hladnom vodom;
- 2) tečni sapun;
- 3) nosač za ubruse i papirne ubruse ili aparat za sušenje ruku;
- 4) zidno ogledalo iznad umivaonika; i
- 5) korpu za odlaganje otpada.

Svaka kabina sanitarnog čvora treba da ima:

- 1) odgovarajuću oznaku pola na vratima;
- 2) ispravan mehanizam za zaključavanje vrata;
- 3) vješalicu za garderobu;
- 4) držač papira i toalet papir;
- 5) četku sa nosačem za čišćenje WC šolje;
- 6) korpu za odlaganje otpada u kabinama za muškarce; i
- 7) higijensku posudu za odlaganje otpada u kabinama za žene.

Umjesto kabina za muškarce može da se obezbijedi određen broj pisoara, a WC šolje i pisoari se postavljaju tako da se ne mogu vidjeti iz druge prostorije.

Kod WC šolje i pisoara treba da se obezbijedi funkcionalno ispiranje tekućom vodom poslije svake upotrebe.

U sanitarnim čvorovima treba da se obezbijedi adekvatna osvijetljenost i prirodna i/ili vještačka ventilacija. Kada je obezbijedena prirodna ventilacija, prozorska stakla se zatamnjuju ili se na drugi način obezbjeđuje zaštita od pogleda spolja.

Član 11

Pored uslova propisanih ovim pravilnikom objekat treba da ispunjava i uslove u skladu sa posebnim propisima.

Član 12

Objekat smješten u zatvorenom javnom prostoru, koji je namijenjen zajedničkom boravku djece i služi za rekreaciju i zabavu (igraonica), treba da ispunjava uslove iz čl. 5, 7 i 9 stav 2 ovog pravilnika.

Član 13

Namjenska prevozna sredstva treba da budu vidno označena i obilježena prema registrovanoj djelatnosti.

Prevozna sredstva iz stava 1 ovog člana treba da imaju obezbijedenu klimatizaciju za sprječavanje kontaminacije određenih proizvoda, zaštite od nepoželjne toplote, hladnoće, svjetlosti, vlage i drugih nepovoljnih uticaja spoljašnje sredine.

Član 14

Na zatvorenim i otvorenim javnim mjestima na kojima postoji potreba za javnim toaletima u ograničenom periodu postavljaju se pokretni javni toaleti.

Pokretni javni toaleti treba da budu tipski, fabrički izgrađeni, opremljeni sanitarnim uređajima sa tekućom vodom i sredstvima za održavanje higijene.

Član 15

Zatvorena i otvorena javna mjesta (plaže, površine na kojima se održavaju muzički koncerti, narodni zborovi, vašari i slično) treba da ispunjavaju sanitarno-tehničke uslove iz člana 14 ovog pravilnika, kao i uslove u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast komunalne djelatnosti.

Član 16

Higijenski uslovi u objektu su uslovi kojima se obezbjeđuje stanje koje primjenom mjera opšte i lične higijene sprječava pojavu i širenje uzročnika zaraznih bolesti, kao i druge negativne uticaje na zaposlena lica, korisnike usluga i proizvode.

Član 17

Opšta higijena u objektu obuhvata: redovno održavanje objekta, njegovog neposrednog okruženja, čišćenje, pranje, provjetravanje prostorija, preventivnu dezinfekciju radnih površina, krećenje, farbanje i zaštitno premazivanje, sterilizaciju opreme i pribora, postrojenja, uređaja, namještaja, čišćenje, dezinfekciju i provjetravanje sanitarnog čvora, prirodnu i vještačku ventilaciju, zaštitu od insekata, glodara i ptica, postupanje u procesu obavljanja djelatnosti kojim se sprječava ukrštanje tehnoloških puteva za prljavo i čisto i unakrsna kontaminacija, rukovanje kontaminiranim i čistim materijalima i predmetima, čišćenje i dezinfekciju namjenskih prevoznih sredstava, uklanjanje otpada, kao i druge mjere za sprječavanje štetnih uticaja na zdravlje lica koja u objektu borave.

Član 18

Lična higijena zaposlenih lica u objektu obuhvata: pranje i dezinfekciju ruku, održavanje lične higijene, nošenje čiste radne odjeće i obuće, korišćenje zaštitne opreme u procesu rada.

Radna obuća i odjeća ne može da se nosi van radnog mjesta, odnosno objekta.

Član 19

U sanitarnom čvoru ne smije da se osjeća neprjatan miris zbog korišćenja, ni nagrizajući miris zbog upotrebe dezinfekcionih sredstava i osvježivača prostora.

Član 20

Hemijska sredstva za čišćenje i dezinfekciju objekta, koja mogu da izazovu iritaciju sluznica koriste se kada zaposlena lica i korisnici određenih usluga nijesu u objektu.

Čišćenje i dezinfekcija sanitarnog čvora treba da se obavlja upotrebom posebnog pribora, koji se čuva odvojeno u posebnoj prostoriji i koristi se u skladu sa uputstvom za upotrebu.

Ventilacione kanale i filtere, obučena lica treba da povremeno čiste i vrše dekontaminaciju namjenskim uređajima i sredstvima.

Prikupljanje i odlaganje otpada vrši se po vrstama i odvozi na način koji ne ugrožava radnu i životnu sredinu, zdravlje ljudi i životinja.

Kante ili kontejneri za sakupljanje otpada treba da se redovno čiste, peru, dezinfikuju i koriste samo za namijenjene svrhe.

Član 21

Objekat treba da ima plan održavanja higijene (u daljem tekstu: Plan).

Plan sadrži podatke o tome ko, gdje, šta, kada, čime i kako vrši čišćenje, pranje, dezinfekciju i preduzimanje drugih mjera za sprječavanje i suzbijanje uzročnika zaraznih bolesti i drugih rizika po zdravlje ljudi u objektu, kao i ko vrši nadzor nad sprovođenjem tih aktivnosti, o čemu se vodi dnevna evidencija.

Pored podataka iz stava 2 ovog člana, Plan sadrži i podatke o aktivnostima koje se sprovode periodično: krećenje prostorija, čišćenje ventilacionih kanala i filtera, sprovođenje deratizacije i dezinfekcije i drugim aktivnostima.

Član 22

Evidencija iz člana 21 stav 2 ovog pravilnika sadrži podatke o:

- 1) svakodnevnom čišćenju i provjetravanju;
- 2) eventualnoj upotrebi vještačkih mirisa;
- 3) izvršenoj dezinfekciji;
- 4) svakodnevnoj dezinfekciji sanitarnih prostorija;
- 5) redovnom mijenjanju i pranju posteljine;
- 6) provjeri higijene igračaka;
- 7) čistoći opreme, uređaja, radne odjeće i ruku zaposlenih lica koji dolaze u kontakt sa hranom;
- 8) ispitivanju mikrobiološke čistoće ruku zaposlenih lica, predmeta i opreme;
- 9) redovnoj dezinfekciji opreme i posuđa za pripremanje hrane;
- 10) obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za piće;
- 11) obezbjeđivanju adekvatnog grijanja;
- 12) obezbjeđivanju adekvatne dispozicije otpada;
- 13) dovoljnoj količini sredstava za opštu i ličnu higijenu djece i zaposlenih lica;
- 14) svakodnevnom održavanju higijene spoljašnjeg prostora;
- 15) sprovođenju mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije; i
- 16) redovnom održavanju i čistoći vanjskog prostora (igrališta).

Član 23

U objektu predškolske ustanove, u skladu sa Planom, treba da se vrši svakodnevna kontrola higijensko-epidemioloških uslova u vezi sa temperaturom, vlažnošću, provjetrenošću, osvijetljenošću, održavanjem čistoće i svakodnevne dezinfekcije sanitarnih prostora, kontrola redovnog pranja i mijenjanja posteljine, higijene kuhinjskog bloka, posuđa, inventara, načina pripreme, dopremanja i serviranja hrane, kao i održavanja lične higijene zaposlenih lica.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana vrši medicinski tehničar ustanove, koji vodi evidenciju o izvršenim kontrolama.

Član 24

Namjenska prevozna sredstva i njihova oprema treba da se održavaju redovnim čišćenjem, pranjem i dezinfekcijom.

Član 25

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 011-188/2019-4

Podgorica, 17. jula 2019.godine

Ministar,
dr **Kenan Hrapović**, s.r.